

Régiók Bizottsága vélemény – Tematikus stratégia a peszticidek fenntartható használatáról

(2007/C 146/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli az Európai Bizottság tematikus stratégiáját, mivel a stratégia a peszticidek témakörének integrált, holisztikus megközelítését fogja át, amely sok lehetőséget nyújt az ökológiai téren szükséges további javulásra,
- sajnálatát fejezi ki, amiért a hatályos rendelkezések nem voltak képesek megakadályozni, hogy az élelmiszerekben éveken át nőtt a növényvédőszer-maradványok mennyisége; ezért üdvözli, hogy a tematikus stratégia révén szigorodnia kell az élelmiszerekben lévő növényvédőszer-maradványok ellenőrzésének,
- úgy véli, hogy a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló rendeletre tett javaslat szerinti zónákra osztás nem veszi kellő mértékben figyelembe a geológiai, földrajzi és hidrológiai szempontokat az egyes zónákon belül. Az ilyen különbségekből adódóan eltérő a veszélyes peszticidek beszívargásának, illetve kimosódásának kockázata, ennek pedig tükröződnie kellene a jogalkotásban; sajnálatát fejezi ki, amiért a zónákra való felosztás nem veszi figyelembe a tagállamokban a peszticidek használatára vonatkozó szabályozás létező szabványait,
- úgy véli, hogy nem ideális megoldás az Európai Bizottság azon javaslata, mely szerint a peszticideket kötelezően kölcsönösen el kell ismerni a zónákon belül, mivel ez a felszíni vizek növényvédő szerek általi fokozottabb szennyezését okozhatja,
- véleménye szerint a COM(2006) 388 rendelet jogi alapját ki kellene terjesztetni a környezetet érintő 175. cikkre,
- kéri, hogy dolgozzanak ki mennyiségi célokat a peszticidek felhasználásának csökkentése érdekében.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel a „Tematikus stratégia a peszticidek fenntartható használatáról” című, a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett európai bizottsági közleményre (COM(2006) 372 final), „A peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról” című, európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó európai bizottsági javaslatra (COM(2006) 373 final – 2006/0132 (COD)), valamint a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó európai bizottsági javaslatra (COM(2006) 388 final – 2006/0136 (COD));

tekintettel az Európai Bizottság 2006. július 12-i határozatára, amely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének harmadik bekezdése (COM(2006) 372 final), 175. cikkének első bekezdése – összefüggésben a 265. cikk első bekezdésével – (COM(2006) 373 final – 2006/0132 (COD)), valamint a 152. cikk negyedik bekezdése – összefüggésben a 265. cikk első bekezdésével – (COM(2006) 388 final – 2006/0136 (COD)) alapján kikéri a Régiók Bizottságának véleményét e tárgyban;

tekintettel Elnökségének 2006. április 25-i határozatára, amely szerint a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot megbízta e vélemény kidolgozásával;

tekintettel véleményére a következő tárgyban: „A Bizottság javaslata tanácsi irányelvre közösségi intézkedések rendelkezési kereteinek létrehozására vonatkozóan a vízügyi politika területén” (COM(1997) 49 final – Cdr 171/97 fin ());

tekintettel 2006. december 6-i véleményére a következő tárgyban: „A Bizottság közleménye – A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása 2010-ig – és azon túl” (COM(2006) 216 final – Cdr 159/2006 fin);

tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság által 2006. november 27-én elfogadott véleménytervezetre (Cdr 316/2006 rév. 1 – előadó: Bjørn DAHL, Roskilde polgármestere (DK/ALDE)),

a 2007. február 13-14-én tartott 68. plenáris ülésén (a február 13-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága nézetei

vezérelvek, amelyek nem szerepeltek a korábbi közösségi rendelkezésekben;

*Általános megjegyzések***A Régiók Bizottsága**

1.1 **üdvözli** az Európai Bizottság tematikus stratégiáját, mivel a stratégia a peszticidek témakörének integrált, holisztikus megközelítést fogja át, amely sok lehetőséget nyújt az ökológiai téren szükséges további javulásra;

1.2 **üdvözli**, hogy az Európai Bizottság az Európai Élelmi-szerbiztonsági Hatósággal összefüggő eljárásokat és feladatokat folyamatosan aktualizálja. Ily módon biztosítható, hogy az EU idevágó rendelkezései összhangban legyenek a legújabb tudományos ismeretekkel; mindez a környezet és az emberi egészség javára szolgál;

1.3 **egyetért** a tematikus stratégia célkitűzéseivel, mely szerint emelni kell a környezet- és az egészségvédelem szintjét a növényvédő szerek használatának korlátozásával, ugyanakkor elő kell mozdítani a kevésbé ártalmas alternatívák fellelését irányuló kutatást;

1.4 **szót emel amellett**, hogy az állatkísérletekben gyűjtött adatok ne essenek az adatvédelmi rendelkezések hatálya alá. Ezáltal elkerülhető az állatkísérletek felesleges megismétlése, valamint hozzá lehet járulni az állatkísérletek végzésének lehető legnagyobb mértékű korlátozásához;

1.5 **üdvözli**, hogy a tematikus stratégiával létrejöttek a növényvédő szerek alkalmazásának azon eseteire vonatkozó

1.6 **üdvözli**, hogy a stratégia átfogja a tematikus stratégia célkitűzéseinek megvalósítása során a tagállamok által elért eredmények ellenőrzésére, valamint az ezzel kapcsolatos jelentéstételre szolgáló eszközöket;

1.7 **elismeri**, hogy a peszticidek ésszerű alkalmazása nagymértékben növelheti a termelést, ahogyan ezt az Európai Bizottság hatástanulmánya (SEC(2006) 894) bemutatta, ugyanakkor e termékek alkalmazása még mindig súlyos környezeti hatásokkal jár;

1.8 **ezenkívül elismeri**, hogy az EU növényvédőszer-gyártó ipara jelentős munkaadó, amely összességében körülbelül 26 000 munkahelyet biztosít; **ezért üdvözli**, hogy a tematikus stratégia révén a hatástanulmány szerint további 3 000 munkahely teremthető ezen a területen, a mezőgazdaság legalább 380 millió euró összegű nyereséggel számolhat, valamint a tematikus stratégia összhangban van a lisszaboni stratégia célkitűzéseivel;

1.9 **üdvözli**, hogy a stratégia célja a biztonság növelése a növényvédő szerek alkalmazása során, mégpedig a berendezések vizsgálata és tanúsítása, a peszticidek biztonságos tárolásának előmozdítása, valamint a kereskedők és az ipari felhasználók oktatására irányuló intézkedések révén; ezáltal a peszticidek hatékonyabban alkalmazhatók valamennyi érdekelt javára;

(¹) HLC 180., 1998.6.11., 38. o.

1.10 **sajnálatát fejezi ki**, amiért a hatályos rendelkezések nem voltak képesek megakadályozni, hogy az élelmiszerekben éveken át nőtt a növényvédőszer-maradványok mennyisége; **ezért üdvözl**i, hogy a tematikus stratégia révén szigorodnia kell az élelmiszerekben lévő növényvédőszer-maradványok ellenőrzésének; és **sürgeti** az olyan országokból importált élelmiszerek és tápanyagok növényvédőszer-maradvány-tartalmának szigorú vizsgálatát, amelyekben a növényvédő szerek használatára vonatkozó korlátozások kevésbé szigorúak lehetnek;

1.11 **üdvözl**i, hogy a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló javaslat utal a vízügyi keretirányelvre. Ezáltal koherensebbé válnak az EU környezetvédelemre irányuló erőfeszítései; **ezért kéri**, hogy a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló rendeletre irányuló javaslat is utaljon a vízügyi keretirányelvre;

1.12 **teljes mértékben érhetőnek tartja** az Európai Bizottság kívánalmát, mely szerint erősíteni kell a versenyt, a fejlődést és a szabad kereskedelmet az Európai Unióban, elengedhetetlennek tartja azonban, hogy a növényvédő szerekre irányuló tematikus stratégia középpontjában a környezet és a polgárok egészsége álljon;

1.13 **ezért úgy véli**, hogy peszticideknek a három zónán belüli, a rendeletjavaslatban előírányzott kölcsönös elismerésére vonatkozó kötelezettség nem helyénvaló a hatályos rendelkezésekhez viszonyítva. A tagállamokban ugyanazon zónák különböző adottságokkal rendelkeznek, ezért az egyes tagállamoknak továbbra is joguk kell, hogy legyen arra, hogy szigorúbb szabványokat alkalmazhassanak a növényvédő szerekre vonatkozóan. Például több tagállamban a felszín alatti kezeletlen vizet ivóvízként használják fel. A korábban tiltott peszticidek kötelező bevezetése révén ez a gyakorlat veszélybe kerülhet, és súlyos gazdasági következményekkel járhat a helyi és a regionális önkormányzatok, továbbá a tagállamok számára; **fel kívánja hívni a figyelmet arra** a tényre, hogy a jó minőségű víz közvetlenül a vízcspából való fogyasztásának lehetősége növeli az életminőséget;

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

2.1 **úgy véli**, hogy a tervezett zónákra osztás nem veszi kellő mértékben figyelembe a geológiai, földrajzi és hidrológiai szempontokat az egyes zónákon belül. A kapcsolódó különbségek miatt változik a veszélyes peszticidek beszivárgásának, illetve kimosódásának kockázata; ennek tükröződnie kellene a jogalkotásban; **sajnálatát fejezi ki**, amiért a zónákra való felosztás nem veszi figyelembe a tagállamokban a peszticidek használatára vonatkozó szabályozás fennálló standardjait. Ha mindenáron meg kell maradnia a zónákra való felosztásnak, akkor legalább több egységet kellene létrehozni. Amennyiben a zónákra osztást tervét elfogadják, megoldást kell találni a növényvédő szerek engedélyezése kölcsönös elismerésének biztosítására a különféle

zónákhoz tartozó, szomszédos régiókban, a fogyasztók és a környezet védelmének kellő figyelembevételével;

2.2 **úgy véli**, hogy nem ideális megoldás az Európai Bizottság azon javaslata, mely szerint a peszticideket kötelezően kölcsönösen el kell ismerni a zónákon belül, mivel ez a felszíni vizek növényvédő szerek általi fokozottabb szennyezését okozhatja. Ez fenyegeti a vízi élőlényeket, és bizonyos körülmények között a régiók egyedülálló madárállományát, valamint gerinces állatait is; nehezen **tartja** összeegyeztethetőnek e megközelítést a vízügyi keretirányelv azon általános célkitűzésével, amely a vízkészletek állapotromlásának megakadályozására irányul;

2.3 **véleménye szerint** a kölcsönös elismerés révén megvalósítandó célkitűzés elérhető az egyes zónák tagállamai közötti szorosabb együttműködéssel és adatcserével a zónához tartozó másik államban jóváhagyott növényvédő szer gyors megvizsgálására vonatkozóan; **véleménye szerint** a peszticidek kötelező kölcsönös elismerése nem megfelelő eszköz; **azt az álláspontot képviseli**, hogy az elismerés fenntartása esetén megfelelőbben tisztázni kellene a zónákra való felosztás következményeit azzal a céllal, hogy a zónákat szükség esetén kiigazíthassák;

2.4 szigorúbb környezetvédelmi követelmények bevezetését **kéri**, mivel a korábbi kritériumok nem elégségesek a fennálló magas védelmi szint fenntartásához; **egyértelműen** azonban a hatóanyagok jóváhagyásához kapcsolódó kizárási kritériumok bevezetésével. Az egészségügyi következmények vonatkozásában a kritériumok elfogadhatóak;

2.5 **véleménye szerint** a COM(2006) 388 rendelet jogi alapját ki kellene terjesztetni a környezetet érintő 175. cikkre. Ez ki fog hatni a jövőbeni értelmezési kérdések súlyozására és a tagállamok környezetvédelmi intézkedéseire egyaránt;

2.6 **támogatja** azon alapelv bevezetését, amely szerint bizonyos növényvédő szereket kevésbé veszélyes szerekkel, illetve nem vegyi módszerekkel kell helyettesíteni;

2.7 **kéri** a potenciálisan helyettesíthető anyagok meghatározási kritériumainak javítását, hogy minél több anyagot ki lehessen váltani. Javítani kellene az előírásokat is, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen a növényvédő szerek helyettesítésére az azokban lévő segédanyagok tulajdonságainak értékeléséből kiindulva;

2.8 **kéri**, hogy a felszín alatti vizet szennyező peszticideket a rendeletben következetesen sorolják be a magas kockázatú anyagok csoportjába;

2.9 **kéri**, hogy a növényvédő szerek hatóanyagainak jóváhagyása a 10 év utáni első meghosszabbítást követően ne szőljön korlátlan időre. Az engedély megújításának elmaradása kedvezőtlenül hathat a környezetre és az egészségre, ha például az adatokra vonatkozó új követelményeket vagy új értékelési vezérelveket vezetnek be;

2.10 **szót emel** azon növényvédő szerek kevésbé szigorú engedélyezési eljárásának bevezetése **ellen**, amelyek hatóanyagait „kis kockázatúként” értékelik. Bármely növényvédő szer rejthet bizonyos kockázatot az ember vagy a természeti egyensúly számára, ezért minden növényvédő szert alapos engedélyezési eljárásnak kellene alávetni;

2.11 **ajánlja**, hogy a peszticidek értékesítése és forgalmazása elismert szakmai vagy szakavatott orvosi ellenőrzés mellett történjen;

2.12 **kéri**, hogy a 6. környezetvédelmi keretprogram ajánlásainak megfelelően dolgozzanak ki hosszú távú, ambiciózus célokat a peszticidek felhasználásának csökkentése érdekében, valamint részesítsék előnyben a peszticideket csak csökkentett mértékben vagy egyáltalán nem használó természeti módszereket, hasonlóan az ökológiai termelési módszerben alkalmazottakhoz;

2.13 **kéri**, hogy a rendelet 21. és 43. cikkébe foglaljanak bele közvetlen utalást a vízügyi keretirányelv 4. cikkének (1) bekezdésére vonatkozólag;

2.14 **üdvözl**i, hogy a tematikus stratégia kialakítását átfogó konzultációs folyamat előzte meg, amelybe bevonták a helyi és regionális önkormányzatokat is; **nyomatékosan szót emel amellet**t, hogy a helyi és a regionális önkormányzatokat fokozottabban be kell vonni a tematikus stratégia szakértői csoportjában való részvételük révén. E csoport feladata a példászerű eljárás módra irányuló tanácsadás, valamint a stratégia végrehajtásának ellenőrzése. A helyi és a regionális önkormányzatokat ezenkívül be kellene vonni a nemzeti cselekvési tervek kidolgozásába és végrehajtásába is, hiszen a helyi adottságok kivételes ismerete révén értékes hozzájárulást nyújthatnak e fórumokon, amelyeknek a civil társadalom képviselőit is magukban kell foglalniuk.

1. ajánlás

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre növényvédő szerek forgalomba hozataláról – 30. cikk

(COM(2006) 388 final – 2006/0136 (COD))

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
30. cikk Tartalom (1) Az engedély megnevezi azokat a növényeket, amelyekhez a növényvédő szer használható, valamint a használat célját. (2) Az engedély követelményeket ír elő a növényvédő szer forgalomba hozatalára és használatára. E követelmények közé tartoznak a használat azon feltételei, amelyek szükségesek a hatóanyagot, ellenanyagot és kölcsönhatás-fokozót jóváhagyó rendeletben előírt feltételek és követelmények teljesítéséhez. Az engedély tartalmazza a növényvédő szernek az 1999/45/EK irányelv szerinti besorolását. (3) A (2) bekezdésben említett követelmények közé tartozhatnak a következők: a) a növényvédő szer forgalmazására és használatára vonatkozó, az érintett forgalmazók, felhasználók és dolgozók egészségének védelmét célzó korlátozás, b) kötelezettség azoknak a szomszédoknak a tájékoztatására a növényvédő szer használata előtt, akik ki lehetnek téve a permetvándorlásból származó hatásoknak, és azoknak a szomszédoknak a tájékoztatására, akik ilyen tájékoztatást kértek.	30. cikk Tartalom (1) Az engedély megnevezi azokat a növényeket, amelyekhez a növényvédő szer használható, valamint a használat célját. (2) Az engedély követelményeket ír elő a növényvédő szer forgalomba hozatalára és használatára. E követelmények közé tartoznak a használat azon feltételei, amelyek szükségesek a hatóanyagot, ellenanyagot és kölcsönhatás-fokozót jóváhagyó rendeletben előírt feltételek és követelmények teljesítéséhez. Az engedély tartalmazza a növényvédő szernek az 1999/45/EK irányelv szerinti besorolását. (3) A (2) bekezdésben említett követelmények közé tartozhatnak a következők: a) a növényvédő szer forgalmazására és használatára vonatkozó, az érintett forgalmazók, felhasználók és dolgozók egészségének védelmét, <u>valamint a környezetvédelmet</u> célzó korlátozás; b) kötelezettség azoknak a szomszédoknak a tájékoztatására a növényvédő szer használata előtt, akik ki lehetnek téve a permetvándorlásból származó hatásoknak, és azoknak a szomszédoknak a tájékoztatására, akik ilyen tájékoztatást kértek.

Indokolás

A 30. cikk (3) bekezdésében meg kell említeni a környezetvédelmet, a környezet – és így a talajvíz – védelmének biztosítása érdekében. Az Európai Parlament és a Tanács nemrégiben elfogadott, a talajvíz védelméről szóló irányelve határértékeket szab meg a talajvízben található peszticidekkel kapcsolatban. A rendeletjavaslat nem akadályozhatja a tagállamokat a talajvízről szóló irányelvnek való megfelelési kötelezettségeik teljesítésében. Ezért lehetővé kell tenni a tagállamok számára azt, hogy a hazai körülményeknek megfelelő nemzeti korlátozásokat alkalmazzanak a növényvédő termékek engedélyezése során annak érdekében, hogy képesek legyenek megfelelni a talajvízről szóló irányelvnek.

2. ajánlás

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre növényvédő szerek forgalomba hozataláról – 40. cikk**(COM(2006) 388 final – 2006/0136 (COD))**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
40. cikk Engedélyezés (1) A tagállam, amelyhez a 39. cikk szerinti kérelmet benyújtják, ugyanazon feltételekkel engedélyezi az érintett növényvédő szert, ideértve az 1999/45/EK irányelv szerinti besorolást is, mint a referencia tagállam. (2) Az (1) bekezdéstől eltérve, és a közösségi jog figyelembevételével, további feltételek írhatók elő a 30. cikk (3) bekezdésében szereplő követelmények tekintetében.	40. cikk Engedélyezés (1) A tagállam, amelyhez a 39. cikk szerinti kérelmet benyújtják, ugyanazon feltételekkel engedélyezi az érintett növényvédő szert, ideértve az 1999/45/EK irányelv szerinti besorolást is, mint a referencia-tagállam. (2) Az (1) bekezdéstől eltérve és a közösségi jog figyelembevételével további feltételek írhatók elő a 30. cikk (3) bekezdésében szereplő követelmények tekintetében. (3) <u>Az (1) bekezdéstől eltérve és a közösségi jognak megfelelően az a tagállam, amelyhez a 39. cikk szerinti kérelmet nyújtanak be, visszautasíthatja az érintett növényvédő szer engedélyezését, ha tudományos és technikai információk állnak rendelkezésre arról, hogy az engedélyezés ezen a területen nem felelne meg a 29. cikknek.</u>

Indokolás

Az Európai Parlament és a Tanács nemrégiben elfogadott, a talajvíz védelméről szóló irányelve határértékeket szab meg a talajvízben található peszticidekkel kapcsolatban. A rendeletjavaslat nem akadályozhatja a tagállamokat a talajvízről szóló irányelvnek való megfelelési kötelezettségeik teljesítésében.

A kölcsönös elismerésre vonatkozó kötelezettséget előírányzó rendeletjavaslat azon a feltevésen alapul, hogy a zónák a feltételek tekintetében „viszonylag hasonlóak”. A feltételek azonban jelentős mértékben különbözhetnek. Ezért lényeges annak biztosítása, hogy valamennyi tagállam visszautasíthassa a kölcsönös elismerést, ha az engedélyezés a területén nem felelne meg a talajvízről szóló irányelvnek.

Kelt Brüsszelben, 2007. február 13-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE